

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 23. december 2020

Til udvalgets orientering og som opfølgning på vedtagelsesteksten i forbindelse med forespørgsel nr. F 24 om fængselsstraffe i sager om dyremishandling (folketingsåret 2018/2019) gives hermed en status på retspraksis i sager om dyremishandling.

- ./.
- Som det fremgår af vedtagelsesteksten i forbindelse med F 24 om fængselsstraffe i sager om dyremishandling, har daværende miljø- og fødevareminister tilkendegivet, at han vil følge udviklingen i retspraksis i de kommende år med henblik på at vurdere, om straffniveaulet i sager om dyremishandling afspejler strafskærpelsen fra 2016, og at Folketinget gives en status herom i 2020.

Straffen for overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 3, blev skærpet ved lov nr. 645 af 8. juni 2016 om ændring af dyreværnsloven. Det fremgår af forarbejderne til lovændringen (L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.2.), at fængselsstraffene for forhold med karakter af mishandling og grovere uforsvarlig behandling af dyr skal skærpes til et udgangspunkt, der svarer til det dobbelte af den straf, der udmåles i dag. Det fremgår endvidere af punkt 2.1.1.4 i forarbejderne, at straffniveaulet efter retspraksis i sager, hvor der er tale om forhold med karakter af mishandling af dyr, jf. den daværende § 28, stk. 1, 3. pkt. i dyreværnsloven, synes at ligge i niveaulet omkring 30 dages fængsel afhængig af sagens omstændigheder og grovhed.

Som opfølgning på vedtagelsesteksten i forbindelse med forespørgsel nr. F 24 har Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri – via Justitsministeriet – anmodet Rigsadvokaten om en beregning af straffniveaulet i sager om dyremishandling efter strafskærpelsen fra 2016. Rigsadvokaten oplyser følgende:

”Det fremgår af Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om dyreværn under punkt 5.1.4., at anklagemyndigheden i sager, hvor lovovertrædelsen er begået efter strafskærpelsen, der trådte i kraft den 1. juli 2016, og hvor overtrædelsen har karakter af mishandling, som udgangspunkt skal nedlægge påstand om en fængselsstraf på 60 dages fængsel. Dette er således en fordobling af straffniveaulet i forhold til overtrædelser begået før den 1. juli 2016, som forudsat i forarbejderne.

Rigsadvokaten har undersøgt mulighederne for at trække oplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) om den gennemsnitlige straflængde for sager om overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 3, fra den 1. juli 2016 - nu.

POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem, der er opbygget således, at der journaliseres på en gerningskode, som knytter sig til en eller flere lovovertrædelser. I forbindelse med sagens afslutning registreres en afgørelsestype, som angiver straffesagens resultat. POLSAS vil således kunne bruges som et redskab til at oplyse bl.a., hvor mange anmeldelser eller afgørelser der vedrører en given lovovertrædelse. Det vil derimod ikke uden videre være muligt at trække data af mere detaljeret karakter.

Det bemærkes i den forbindelse, at den gerningskode, der anvendes i sager om mishandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 3, også anvendes i sager om grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 2. Det er derfor ikke muligt at foretage et datatræk, der alene relaterer sig til dyreværnslovens § 28, stk. 3.

Rigsadvokaten har derfor foretaget et elektronisk datatræk på gerningskoden for at finde frem til samtlige fældende afgørelser, herunder domme, domme uden retsmøder, udenretlige bøder og øvrige afgørelser (tiltalefrafald), der er afgjort som registreret på gerningskoden fra den 1. juli 2016 – nu. Ved dette datatræk, der er baseret på en opgørelse fra den 1. juli 2016 – 6. oktober 2020, er der fremkommet i alt 146 fældende afgørelser, som både angår afgørelser for overtrædelse af henholdsvis dyreværnslovens § 28, stk. 2 og 3 (grovere uforsvarlig behandling af dyr og mishandling af dyr).

Det bemærkes, at opgørelsen er behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal videre bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

Rigsadvokaten har herefter manuelt gennemgået den i POLSAS tilknyttede afgørelsestekst til de 146 fældende afgørelser og har kunnet konstatere, at der i en række af de fældende afgørelser ligeledes er sket domfældelse for andre forhold, herunder f.eks. forhold vedrørende overtrædelser af straffeloven.

Rigsadvokaten har derfor på baggrund af de 146 fældende afgørelser foretaget et nyt datatræk, denne gang fra Kriminalregisteret (KR), og har på den baggrund identificeret i alt 21 domme, hvor der alene ses at være sket domfældelse for overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 2 og 3 (såkaldt ”rene” domme).

Da data er analyseret på baggrund af Kriminalregisteret (KR) tages der forbehold for indtastningsfejl. Data er dynamiske, idet der tages hensyn til rettelser af indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye afgørelser mv. Grundet efterslæb i opdatering af afgørelser på alle sagsområder i KR, anses data først for at være komplet i datatræk foretaget mindst to måneder efter seneste afgørelsesdato. Tallene er opgjort efter seneste afgørelse, hvortil afgørelsen kan være anket i mellemtiden. Derfor er afgørelserne ikke nødvendigvis endelige.

Rigsadvokaten har herefter foretaget manuelle opslag i Kriminalregisteret. Det er i den forbindelse konstateret, at der ud af de 21 domme er 10 domme, hvor der alene er sket domfældelse for overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 3, om mishandling (såkaldt ”rene” domme). Den gennemsnitlige strafflængde af disse domme, der er afgjort med en ubetinget dom, betinget dom, eller en delvis betinget dom, er 40–60 dages fængsel.

Rigsadvokaten skal bemærke, at fastsættelsen af straffen sker på baggrund af en konkret vurdering af omstændighederne i sagen ud fra de almindelige strafudmålingsprincipper. Efter straffelovens § 80 skal der således ved straffens fastsættelse lægges vægt på lovovertrædelsens grovhed og på oplysninger om gerningsmanden. Herudover skal der ved straffens fastsættelse blandt andet lægges vægt på de skærpende og formildende omstændigheder, som er angivet i straffelovens §§ 81-82, herunder at gerningsmanden tidligere er straffet af betydning for sagen, at gerningen er udført af flere i forening, at der er udvist særlig hensynsløshed, eller at gerningsmanden ikke var fyldt 18 år, da gerningen blev udført.

Det skal sluttelig bemærkes, at opgørelsen af de 10 domme bygger på en manuel gennemgang af 21 domme i Kriminalregisteret (KR), hvorfor tallene er forbundet med betydelig usikkerhed. Det bemærkes i den forbindelse, at den metode, der er anvendt i forbindelse med datatrækket fra KR, ikke indgår i Rigsadvokatens standardmodel for datatræk, hvorfor oplysningerne er forbundet med betydelig usikkerhed.

Det bemærkes, at Rigsadvokaten er i færd med at indhente de 146 ovennævnte fældende afgørelser om både dyreværnslovens § 28, stk. 2 og 3, fra politikredsene, som aftalt mellem Justitsministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Rigsadvokaten vil eftersende disse i anonymiseret form, når de foreligger.”

Som det fremgår ovenfor er den gennemsnitlige strafflængde i ”rene” sager om dyremishandling 40–60 dages fængsel, hvilket umiddelbart afspejler det straffniveau, som var tilsigtet med strafskærpelsen i 2016.

Fødevarerministeriet vil dog, når de anonymiserede domme foreligger, udarbejde en oversigt over de relevante domme med oplysninger om bl.a. dyreart/dyrearter, antal af dyr, om overtrædelsen er begået i eller uden for erhverv m.v., som vil blive sendt til udvalget.

Rasmus Prehn

/

Paolo Drostby